

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD NEJONIZUJUĆIH ZRAČENJA*

Član 1

U Zakonu o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Službeni list CG", broj 35/13) u članu 1 riječi: "lica koja rade sa izvorima nejonizujućih zračenja ili se u procesu rada nalaze u poljima nejonizujućih zračenja (u daljem tekstu: profesionalno izložena lica)" zamjenjuju se riječima: "kao i zaposlenih, od rizika po njihovo zdravlje i sigurnost koji nastaju ili mogu nastati usljed izloženosti nejonizujućim zračenjima".

Član 2

U članu 2 stav 1 na kraju alineje 5 tačka se zamjenjuje tačka – zarezom i dodaje nova alineja koja glasi:

– na lica koja obavljaju poslove u domaćinstvu."

Član 3

U članu 3 stav 1 tačka 2 riječi: „profesionalno izložena lica“ zamjenjuju se riječju „zaposlene“.

Član 4

U članu 4 stav 1 tač. 2 i 5 mijenjaju se i glase:

„2) **elektromagnetna polja** su statička električna, statička magnetna i vremenski promjenjiva električna, magnetna i elektromagnetna polja sa frekvencijama do 300 GHz;”

„5) **granične vrijednosti izloženosti optičkom zračenju** su granice izloženosti optičkom zračenju koje se direktno zasnivaju na utvrđenim uticajima na zdravlje i biološkim razmatranjima, uključujući štetne uticaje na oči i kožu, čijim se poštovanjem obezbjeđuje da izložena lica i stanovništvo izloženi vještačkim koherentnim i nekoherentnim izvorima optičkog zračenja budu zaštićeni od svih poznatih štetnih uticaja na zdravlje;”

Tačka 6 mijenja se i glasi:

„6) **“granične vrijednosti izloženosti elektromagnetnom polju (ELVs)** su vrijednosti izloženosti, utvrđene na osnovu biofizičkih i bioloških razmatranja, naročito na osnovu naučno dobro utvrđenih kratkoročnih i akutnih direktnih efekata, tj. termičkih efekata i električne stimulacije tkiva;”

Tačka 14 mijenja se i glasi:

„14) **optičko zračenje** je svako elektromagnetno zračenje sa talasnim dužinama između 100 nm i 1 mm, čiji se spektar dijeli na ultraljubičasto, vidljivo i infracrveno zračenje, pri čemu je:

- ultraljubičasto zračenje optičko zračenje sa talasnim dužinama između 100 nm i 400 nm, čiji se ultraljubičasti dio spektra dijeli na UVA (315–400 nm), UVB (280–315 nm) i UVC (100–280 nm);
- vidljivo zračenje optičko zračenje sa talasnim dužinama između 380 nm i 780 nm;
- infracrveno zračenje (IR) optičko zračenje sa talasnim dužinama između 780 nm i 1 mm, čiji se infracrveni dio spektra dijeli na: IRA (780–1 400 nm), IRB (1 400–3 000 nm) i IRC (3 000 nm–1 mm);“.

Na kraju tačke 21 tačka se zamjenjuje tačka – zarezom i dodaju pet novih tačaka koje glase:

„22) **zaposleni** je svako lice koje je zaposleno kod poslodavca, uključujući lica koja se osposobljavaju za rad, pripravnike, lica na školovanju, naučnike, njegovatelje i/ili pomagače, osim lica koja obavljaju poslove u domaćinstvu;”

23) **izloženo lice** je zaposleni koji je, tokom rada, osposobljavanja, školovanja, istraživanja, pružanja njege ili pomoći, odnosno obavljanja druge aktivnosti obuhvaćene ovim zakonom, izložen ili može biti izložen nejonizujućim zračenjima;

24) **lice odgovorno za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja** je izloženo lice koje odredi imalac izvora nejonizujućih zračenja i koje je obučeno i stručno osposobljeno za sprovođenje, nadzor i praćenje aktivnosti zaštite i prevencije rizika od izloženosti nejonizujućim zračenjima u djelatnosti i/ili aktivnosti koja se obavlja;

25) **„izlaganje stanovništva** je izlaganje pojedinaca nejonizujućim zračenjima, uključujući korisnike usluga, posjetioce i druga lica koja nijesu izložena lica, osim medicinskog izlaganja pojedinaca;”

26) **poslodavac** je svako fizičko ili pravno lice koje je u radnom odnosu sa zaposlenim i koje je odgovorno za privredno društvo i/ili ustanovu, odnosno imalac izvora nejonizujućih zračenja, operater i ovlašćeno stručno lice, kada imaju svojstvo poslodavca u smislu ovog zakona.”

Član 5

U članu 5 stav 3 tač. 1 i 8, članu 8 stav 1 tačka 6, članu 12 st. 1 i 5, članu 13 stav 3 tač. 4 i 5, članu 22 stav 1, članu 26 stav 2 tačka 6, članu 27 stav 2 tač. 6 i 7, članu 30 stav 1 tačka 4, nazivu i stavu 1 člana 34, članu 37 stav 1, članu 38 stav 2, članu 39 stav 2 alineja 2, članu 41 stav 2 tačka 3, čl. 45 i 46, članu 48 stav 1 tač. 4 i 24, članu 49 stav 1 tačka 2 i članu 50 stav 1 tačka 32 riječi: "profesionalno izložena lica" u različitom padežu zamjenjuju se riječima: "izložena lica" u odgovarajućem padežu.

Član 6

U članu 5 stav 3 tačka 9 riječi: "lica koja su profesionalno izložena nejonizujućem zračenju" zamjenjuju se riječima: "izloženih lica".

Član 7

U članu 9 stav 2 mijenja se i glasi:

“Ovlašćeno stručno lice ne može biti imalac izvora nejonizujućih zračenja, operater, investitor, suinvestitor, projektant ili izvođač u smislu korišćenja izvora za koje se pribavlja dozvola za korišćenje u skladu sa ovim zakonom, niti može obavljati stručne poslove zaštite od nejonizujućih zračenja za sopstvene izvore nejonizujućih zračenja ili aktivnosti, osim kada te izvore koristi isključivo kao mjernu, ispitnu ili laboratorijsku opremu za obavljanje tih poslova.”

U stavu 3 poslije riječi: "optičkog zračenja" tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "za koje se pribavljaju dozvole za korišćenje u skladu sa ovim zakonom.”

Član 8

U članu 10 stav 3 mijenja se i glasi:

“Troškove rada komisije snosi podnosilac zahtjeva za dobijanje dozvole iz člana 9 ovog zakona.”

Član 9

Član 25 mijenja se i glasi:

“Izvori koherentnog i nekoherentnog vještačkog optičkog zračenja ne mogu se koristiti ako emituju zračenje iznad graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju utvrđenih radi sigurnosti i zaštite zdravlja izloženih lica i drugih lica, posebno od štetnih uticaja na oči i kožu.

Način određivanja, procjene, mjerenja i/ili proračuna izloženosti vještačkom optičkom zračenju, kao i granične vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju, uključujući izloženost očiju i kože, u skladu sa međunarodnim naučnim standardima i relevantnim smjernicama Evropske komisije, propisuje Ministarstvo.”

Član 10

Čl. 32 i 33 mijenjaju se i glase:

“Procjena rizika

Član 32

Imalac izvora nejonizujućih zračenja dužan je da izradi procjenu rizika izloženosti izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja elektromagnetnom polju i vještačkom optičkom zračenju (u daljem tekstu: Procjena rizika).

Procjena rizika obuhvata procjenu, mjerenje i/ili proračun nivoa izlaganja elektromagnetnim poljima i vještačkom optičkom zračenju radi utvrđivanja mjera u cilju otklanjanja ili smanjenja rizika po sigurnost i zdravlje izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja.

Procjena, mjerenje i/ili proračun iz stava 2 ovog člana planiraju se i sprovode u odgovarajućim vremenskim intervalima od strane ovlašćenog stručnog lica, uz obezbjeđivanje konsultovanja i učešća izloženih lica i njihovih predstavnika u pitanjima sigurnosti i zdravlja na radu, u skladu sa ovim zakonom.

Kada usklađenost sa graničnim vrijednostima izloženosti nije moguće pouzdano utvrditi na osnovu lako dostupnih informacija, procjena se vrši mjerenjem i/ili proračunom, uzimajući u obzir nesigurnosti, numeričke greške, modelovanje izvora, relevantne tehničke parametre i međunarodno prihvaćenu dobru praksu.

Na radnim mjestima dostupnim javnosti ne vrši se posebna procjena izloženosti izloženih lica, ako je procjena već izvršena u skladu sa propisom kojim se uređuje ograničavanje izloženosti stanovništva elektromagnetnim poljima, ako se ograničenja utvrđena tim propisom poštuju u odnosu na izložena lica i ako su isključeni rizici po njihovo zdravlje i sigurnost.

Kada se oprema namijenjena za javnu upotrebu koristi u skladu sa predviđenom namjenom, ispunjava zahtjeve utvrđene propisima kojima se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda i kada se tim propisima utvrđuju stroži nivoi sigurnosti od nivoa predviđenih ovim zakonom, kao i kada se ne koristi druga oprema, smatra se da su uslovi iz stava 5 ovog člana ispunjeni.

Procjenu rizika od izloženosti elektromagnetnim poljima izrađuje ovlašćeno stručno lice u skladu sa odgovarajućim evropskim i međunarodnim standardima, praktičnim smjernicama Evropske komisije, naučno potvrđenim metodama dozimetrije, tehničkom dokumentacijom proizvođača, kao i drugim relevantnim nacionalnim i međunarodnim naučnim i stručnim smjernicama.

Procjenu rizika od izloženosti vještačkom optičkom zračenju izrađuje ovlašćeno stručno lice u skladu sa važećim IEC standardima za lasersko zračenje, preporukama Međunarodne komisije za osvetljenje (CIE) i standardima Evropskog komiteta za standardizaciju (CEN) za nekoherentno vještačko optičko zračenje, a kada određene situacije izloženosti nijesu obuhvaćene tim standardima i preporukama, odnosno do donošenja odgovarajućih standarda ili preporuka Evropske unije, procjena se izrađuje korišćenjem dostupnih nacionalnih ili međunarodnih naučno zasnovanih smjernica, uzimajući u obzir i tehničku dokumentaciju proizvođača.

Podaci iz Procjene rizika čuvaju se u pisanom i elektronskom obliku na način koji obezbjeđuje njihovu sledljivost i dostupnost za naknadni uvid i konsultovanje, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti, povjerljivost i čuvanje dokumentacije.

Operater može odbiti da otkrije ili učini javno dostupnom Procjenu rizika, u cjelini ili djelimično, ukoliko bi takvo otkrivanje moglo ugroziti zaštitu poslovnih interesa, uključujući intelektualnu svojinu, u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti, povjerljivosti dokumentacije i drugim relevantnim propisima.

Operater je dužan da redovno revidira Procjenu rizika, naročito u slučaju značajnih promjena uslova rada, kada to zahtijevaju rezultati zdravstvenog nadzora ili kada postojeće preventivne mjere više nijesu odgovarajuće.

Bliži sadržaj Procjene rizika propisuje Ministarstvo.

Mjere za uklanjanje i smanjivanje rizika

Član 33

Operater je dužan da obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu koje se planiraju i obezbjeđuju u svim procesima rada, radi sprečavanja ili smanjivanja rizika po život i zdravlje izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja u vezi sa izloženošću rizicima koji nastaju usljed primjene vještačkih optičkih zračenja i elektromagnetnih polja.

Mjere zaštite i zdravlja na radu iz stava 1 ovoga člana su mjere, odnosno zahtjevi zaštite izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja od rizika po sigurnost i zdravlje koji proizilaze ili mogu proizaći iz izloženosti nejonizujućim zračenjima:

- 1) elektromagnetnim poljima tokom rada, koji uključuju i poznate direktne biofizičke i indirektne efekte koje izazivaju elektromagnetna polja;
- 2) optičkim zračenjima tokom njihovog rada koja nijesu posljedica prirodnih izvora (vještačka optička zračenja).

Ukoliko se na osnovu Procjene rizika utvrdi da su vrijednosti upozorenja za elektromagnetno polje iznad dozvoljenih, odnosno da postoji bilo koja mogućnost prekoračenja graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju, imalac izvora nejonizujućih zračenja dužan je da izradi i sprovede Akcioni program o sprovođenju mjera zaštite (u daljem tekstu: Akcioni program).

Akcioni program sadrži tehničke i/ili organizacione mjere, zasnovane na opštim principima prevencije, radi sprečavanja izloženosti iznad graničnih vrijednosti izloženosti za elektromagnetna polja, odnosno radi sprečavanja izloženosti iznad graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju, kao i radi otklanjanja ili svođenja na najmanju moguću mjeru rizika koji proizlaze iz izloženosti nejonizujućim zračenjima, uključujući rizike po naročito osjetljiva izložena lica i rizike nastale usljed indirektnih efekata.

Ako dođe do prekoračenja vrijednosti upozorenja za elektromagnetna polja, uključujući naročito niske nivoe upozorenja za električna polja utvrđene posebnim propisom, odnosno graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju, pored mjera iz Akcionog programa, operater je dužan odmah

da sprovede dodatne mjere radi smanjenja izloženosti ispod vrijednosti upozorenja za elektromagnetna polja odnosno graničnih vrijednosti izloženosti za optička polja.

Operater je dužan da utvrdi, evidentira i čuva u pisanom ili elektronskom obliku, na način koji obezbjeđuje sljedljivost, razloge prekoračenja upozoravajućih vrijednosti za elektromagnetna polja i graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju, da u skladu sa tim izmijeni i unaprijedi zaštitne i preventivne mjere, kao i da tako izmijenjene mjere čuva u odgovarajućem obliku koji omogućava sljedljivost i naknadni uvid, radi sprečavanja ponovnog nastanka prekoračenja, u skladu sa ovim zakonom.

Operater je dužan da zaštitne i preventivne mjere prilagodi potrebama naročito osjetljivih izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja, uključujući, kada je primjenjivo, i na osnovu individualne procjene rizika, naročito u odnosu na lica koji su prijavila upotrebu aktivnih ili pasivnih implantiranih medicinskih sredstava, kao što su srčani pejsmejkeri, ili medicinskih sredstava koja se nose na tijelu, kao što su insulinske pumpe, kao i u odnosu na lica koja su obavijestila poslodavca o trudnoći.

Ako se na osnovu Procjene rizika utvrdi da na određenim radnim mjestima izložena lica i lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja mogu biti izložena iznad graničnih vrijednosti izloženosti za elektromagnetna polja, odnosno iznad graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju, takva radna mjesta moraju biti identifikovana i propisno označena u skladu sa ovim zakonom, a pristup tim radnim mjestima, kada je to tehnički izvodljivo i primjereno, mora biti ograničen ili kontrolisan.

Operater je dužan da izložena lica i/ili lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja i/ili lica koja povremeno obavljaju poslove, a koja su izložena rizicima izlaganja elektromagnetnom polju i vještačkom optičkom zračenju na radu, obavijesti o rezultatima Procjene rizika i osposobi ih u pogledu mjera zaštite, u skladu sa Procjenom rizika.

Operater je dužan da obezbijedi konsultovanje, učešće u raspravama i pristup relevantnim informacijama izloženim licima, licima odgovornim za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja, njihovim predstavnicima i reprezentativnim sindikatima, o svim pitanjima sigurnosti i zdravlja na radu koja proizlaze iz izloženosti nejonizujućim zračenjima.

Operater je dužan da obezbijedi da zdravstvena ustanova, doktor medicine rada ili nadležni organ odgovoran za zdravstveni nadzor imaju pristup aktu o procjeni rizika, podacima o izloženosti, rezultatima mjerenja i drugim podacima relevantnim za procjenu i praćenje zdravstvenog stanja izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite.

Ako zdravstveni nadzor, ljekarski pregledi, incidenti ili izloženost iznad propisanih graničnih vrijednosti izloženosti ukažu na rizike po zdravlje ili sigurnost, odnosno kada izloženo lice i/ili lice odgovorno za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja prijavi i utvrde se privremeni simptomi ili neočekivani zdravstveni efekti povezani sa izloženostima nejonizujućim zračenjima (npr. senzorne percepcije, poremećaji u funkcionisanju centralnog nervnog sistema, vrtoglavica, mučnina ili drugi privremeni efekti), operater je dužan da odmah:

- 1) obezbijedi ljekarske preglede;
- 2) preispita i revidira procjenu rizika;
- 3) preispita i revidira Akcioni program i zaštitne mjere;
- 4) sprovede mjere u skladu sa preporukama stručnjaka medicine rada, kvalifikovanih eksperata ili nadležnih organa;
- 5) preispita zdravstveno stanje drugih izloženih lica koja su mogla biti izložena na sličan način;
- 6) obezbijedi kontinuirani zdravstveni nadzor pogođenih i drugih potencijalno slično izloženih lica;
- 7) obezbijedi dodatne ljekarske preglede kada to preporuči nadležni doktor medicine rada ili nadležni organ;
- 8) informiše izložena lica o potrebnim zdravstvenim pregledima koje treba da sprovedu nakon prestanka izloženosti nejonizujućim zračenjima;
- 9) obezbijedi da doktor medicine rada, zdravstvena ustanova ili drugo odgovarajuće kvalifikovano lice obavijesti izloženo lice i/ili lice odgovorno za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja o rezultatima zdravstvenog nadzora, ljekarskog pregleda ili drugog nalaza koji se lično odnosi na to lice, kao i da mu pruži informacije i savjete o daljem zdravstvenom nadzoru, mogućim zdravstvenim efektima i preduzetim preventivnim mjerama;
- 10) vodi detaljnu evidenciju o svim preduzetim mjerama, pregledima i zdravstvenim podacima radnika.

Bliži sadržaj Akcionog programa, način označavanja radnih mjesta i pristupa radnim mjestima, mjere, odnosno zahtjevi za zaštitu izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja od izloženosti elektromagnetnim poljima i vještačkim optičkim zračenjima

uključujući način informisanja, obuke, savjetovanja, konsultovanja, učešća u raspravama i zdravstvenog nadzora izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja propisuje Ministarstvo.”

Član 11

U članu 37 poslije stava 3 dodaju se tri nova stava koja glase:

“Izložena lica i lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja imaju, na svoj zahtjev, pravo pristupa sopstvenim podacima iz zdravstvene evidencije, informacijama o rezultatima zdravstvenog nadzora, kao i preporukama za dalje zdravstveno praćenje nakon prestanka izloženosti, u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti, pravima pacijenata i povjerljivosti medicinske dokumentacije.

Zdravstvena ustanova, odnosno doktor medicine rada, ili drugo odgovarajuće kvalifikovano lice koje sprovodi zdravstveni nadzor dužno je da licima iz stava 4 ovog člana obezbijedi pristup podacima i informacijama iz stava 4 ovog člana.

Zdravstveni pregledi i zdravstveni nadzor iz ovog člana sprovode se tokom radnog vremena, bez troškova za izložena lica i lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja.”

Dosadašnji stav 4 postaje stav 7.

Član 12

U članu 47 stav 2 riječi: “ekološka inspekcija” zamjenjuju se riječima: “inspekcija za zaštitu od nejonizujućih zračenja”.

U stavu 3 riječi “ekološkoj inspekciji” zamjenjuju se riječima: “inspekciji za zaštitu od nejonizujućih zračenja”.

U stavu 4 poslije riječi “privrednih” dodaju se riječi: “i drugih”.

Član 13

U članu 48 u uvodnoj rečenici stava 1 riječi: “ekološki inspektor” zamjenjuju se riječima: “inspektor za zaštitu od nejonizujućih zračenja”.

U tač. 28 i 29 riječi: “ekološku inspekciju” zamjenjuju se riječima: “inspekciju za zaštitu od nejonizujućih zračenja”.

Član 14

U članu 49 u uvodnoj rečenici stava 1 riječi: “ekološki inspektor” zamjenjuju se riječima: “inspektor za zaštitu od nejonizujućih zračenja”.

Član 15

U članu 50 stav 1 u uvodnom dijelu riječi „od 2.000 eura do 40.000 eura“ zamjenjuju se riječima „ od 4.000 eura do 80.000 eura“.

U stavu 1 tačka 14 mijenja se i glasi:

„14) koristi izvore koherentnog i nekoherentnog vještačkog optičkog zračenja koji emituju zračenje iznad graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju utvrđenih radi sigurnosti i zaštite zdravlja izloženih lica i drugih lica, posebno od štetnih uticaja na oči i kožu (član 25 stav 1);“

Tač. 21 do 29 mijenjaju se i glase:

„21) ne izradi Procjenu rizika izloženosti izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja elektromagnetnom polju i vještačkom optičkom zračenju (član 32 stav 1);

22) ne vrši procjenu mjerenjem i/ili proračunom kada usklađenost sa graničnim vrijednostima izloženosti nije moguće pouzdano utvrditi na osnovu lako dostupnih informacija, uzimajući u obzir nesigurnosti, numeričke greške, modelovanje izvora, relevantne tehničke parametre i međunarodno prihvaćenu dobru praksu (član 32 stav 4);

23) ne revidira Procjenu rizika u skladu sa članom 32 stav 11 ovog zakona;

24) ne obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu koje se planiraju i obezbjeđuju u svim procesima rada, radi sprečavanja ili smanjivanja rizika po život i zdravlje izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja u vezi sa izloženošću rizicima koji nastaju usljed primjene vještačkih optičkih zračenja i elektromagnetnih polja (član 33 stav 1);

25) ne izradi i sprovede Akcioni program o sprovođenju mjera zaštite, u slučaju kada se na osnovu Procjene rizika utvrdi da su vrijednosti upozorenja za elektromagnetno polje iznad dozvoljenih, odnosno da postoji bilo koja mogućnost prekoračenja graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju (član 33 stav 3);

26) odmah ne sprovede dodatne mjere radi smanjenja izloženosti ispod vrijednosti upozorenja za elektromagnetna polja odnosno granične vrijednosti izloženosti za vještačka optička polja, u slučaju da dođe do prekoračenja vrijednosti upozorenja za elektromagnetna polja, uključujući naročito niske nivoe upozorenja za električna polja utvrđene posebnim propisom, odnosno graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju (član 33 stav 5);

27) ne utvrdi, evidentira i čuva u pisanom ili elektronskom obliku, na način koji obezbjeđuje sledljivost, razloge prekoračenja upozoravajućih vrijednosti za elektromagnetna polja i graničnih vrijednosti izloženosti vještačkom optičkom zračenju, i u skladu sa tim ne izmijeni i ne unaprijedi zaštitne i preventivne mjere, kao i tako izmijenjene mjere ne čuva u odgovarajućem obliku koji omogućava sledljivost i naknadni uvid, radi sprečavanja ponovnog nastanka prekoračenja, u skladu sa ovim zakonom (član 33 stav 6);

28) ne prilagodi zaštitne i preventivne mjere potrebama naročito osjetljivih izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja, uključujući, kada je primjenjivo i na osnovu individualne procjene rizika, naročito u odnosu na lica koji su prijavila upotrebu aktivnih ili pasivnih implantiranih medicinskih sredstava, kao što su srčani pejsmejkeri, ili medicinskih sredstava koja se nose na tijelu, kao što su insulinske pumpe, kao i u odnosu na lica koja su obavijestila poslodavca o trudnoći (član 33 stav 7);

29) ne obavijesti o rezultatima procjene rizika i ne osposobi u pogledu mjera zaštite sa Procjenom rizika izložena lica i/ili lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja i/ili lica koja povremeno obavljaju poslove, a koja su izložena rizicima izlaganja elektromagnetnom polju i vještačkom optičkom zračenju na radu (član 33 stav 9);

Poslije tačke 29 dodaju se tri nove tačke koje glase:

29a) ne obezbijedi konsultovanje, učešće u raspravama i pristup relevantnim informacijama izloženim licima, licima odgovornim za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja, njihovim predstavnicima i reprezentativnim sindikatima, o svim pitanjima sigurnosti i zdravlja na radu koja proizlaze iz izloženosti nejonizujućim zračenjima (član 33 stav 10);

29b) ne obezbijedi da zdravstvena ustanova, doktor medicine rada ili nadležni organ odgovoran za zdravstveni nadzor imaju pristup aktu o procjeni rizika, podacima o izloženosti, rezultatima mjerenja i drugim podacima relevantnim za procjenu i praćenje zdravstvenog stanja izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja (član 33 stav 11);

29c) ne preduzme propisane mjere i radnje ako zdravstveni nadzor, ljekarski pregledi, incidenti ili izloženost iznad propisanih graničnih vrijednosti izloženosti ukažu na rizike po zdravlje ili sigurnost, odnosno kada izloženo lice i/ili lice odgovorno za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja prijavi i utvrde se privremeni simptomi ili neočekivani zdravstveni efekti povezani sa izloženostima nejonizujućim zračenjima (npr. senzorne percepcije, poremećaji u funkcionisanju centralnog nervnog sistema, vrtoglavicu, mučnina ili drugi privremeni efekti) (član 33 stav 12).“

Poslije tačke 32 dodaje se nova tačka koja glasi:

„32a) izloženim licima i licima odgovornim za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja, na svoj zahtjev, ne obezbijedi pravo pristupa sopstvenim podacima iz zdravstvene evidencije, informacijama o rezultatima zdravstvenog nadzora, kao i preporukama za dalje zdravstveno praćenje nakon prestanka izloženosti, u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti, pravima pacijenata i povjerljivosti medicinske dokumentacije (član 37 st. 3 i 4).“

U stavu 2 riječi: “od 500 eura do 4.000 eura” zamjenjuju se riječima: “od 2.000 eura do 8.000 eura”.

U stavu 3 riječi: “od 1.000 eura do 12.000 eura” zamjenjuju se riječima: “od 4.000 eura do 24.000 eura”.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

Za prekršaj iz stava 1 tačka 32a ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 100 do 6.000 eura.

Član 16

Poslije člana 51 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 51a

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 17

Poslije člana 52 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za usklađivanje poslovanja

Član 52a

Imaoci zatečenih izvora nejonizujućih zračenja dužni su da usklade svoje poslovanje sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 18

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj zakon prenijete su odredbe:

- Direktive 2013/35/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima u pogledu izloženosti radnika rizicima koji proizilaze iz fizičkih agenasa — elektromagnetnih polja — kao 20. pojedinačna Direktiva u smislu člana 16 stav 1 Direktive 89/391/EEZ, kojom se stavlja van snage Direktiva 2004/40/EZ — 32013L0035 i
- Direktive Evropskog Parlamenta i Savjeta 2006/25/EZ od 5. aprila 2006. godine o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima koji se odnose na izlaganje radnika rizicima koji su posljedica fizičkih uzročnika (vještačko optičko zračenje) (19. pojedinačna Direktiva u smislu člana 16 stav 1 Direktive 89/391/EEZ) – 32006L0025.

Broj: 0412-322/26-1116/4

Podgorica, 19. jun 2026. godine

Na osnovu čl. 15 i 18 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, broj 041/18), Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sačinilo je

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O NACRTU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD NEJONIZUJUĆIH ZRAČENJA

Izrada Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja započeta je u cilju daljeg i potpunijeg usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti zaštite zdravlja i bezbjednosti zaposlenih od rizika koji nastaju ili mogu nastati usljed izloženosti elektromagnetnim poljima i vještačkom optičkom zračenju tokom rada, kao i radi preciznijeg uređenja zaštite stanovništva od izlaganja elektromagnetnim poljima.

Predloženim rješenjima dodatno se preciziraju pojmovi iz važećeg Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja, uvodi se širi i operativno jasniji pojam „izloženo lice“, uređuju se obaveze u vezi sa procenom rizika, Akcionim programom i mjerama zaštite, zdravstvenim nadzorom, informisanjem, obukom, konsultovanjem i učešćem izloženih lica, kao i inspekcijски nadzor i kaznene odredbe. Na ovaj način stvaraju se uslovi za jasniju primjenu zakona, veći stepen pravne sigurnosti i djelotvorniju zaštitu zdravlja zaposlenih, izloženih lica i stanovništva od štetnog djelovanja nejonizujućih zračenja.

Na osnovu člana 15 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, broj 41/18), Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je dana 29. maja 2026. godine objavilo Javni poziv za učešće u javnoj raspravi o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja, koji je objavljen na internet stranici Ministarstva <https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-ucesce-u-javnoj-raspravi> i portalu e-Uprave [eUprava Javni poziv za učešće u javnoj raspravi o nacrtu zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja](#).

Pozivom je Ministarstvo obavijestilo zainteresovane organe, predstavnike državne administracije, naučnu i stručnu javnost, privredne subjekte, nevladine organizacije i pojedince, odnosno cjelokupnu zainteresovanu javnost, da se uključe u javnu raspravu i daju doprinos razmatranju Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja, na način da svoje primjedbe, predloge i sugestije dostave u pisanom i elektronskom obliku Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

Nakon isteka roka za javnu raspravu, konstatovano je da je **dostavljena jedna primjedba, odnosno sugestija, i to od strane Agencije za zaštitu životne sredine.**

Dostavljena primjedba razmatrana je u odnosu na predmet uređivanja Nacrta zakona, potrebu daljeg usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije, važeći pravni okvir u oblasti zaštite od nejonizujućih zračenja, kao i cilj unapređenja zaštite zdravlja zaposlenih, izloženih lica i stanovništva od štetnog djelovanja nejonizujućih zračenja. **Dostavljena primjedba je prihvaćena.**

JAVNA RASPRAVA

Vrijeme trajanja javne rasprave:

Javna rasprava o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja održana je u periodu od 29. maja 2026. godine do 18. juna 2026. godine.

Javna rasprava je trajala 20 dana od dana objavljivanja Javnog poziva na internet stranici Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera <https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-ucesse-u-javnoj-raspravi> i portalu e-Uprave [eUprava Javni poziv za učešće u javnoj raspravi o nacrtu zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja](#).

Način sprovođenja javne rasprave:

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sprovelo je javnu raspravu upućivanjem Javnog poziva zainteresovanoj javnosti, uključujući građane, privredne subjekte, naučnu i stručnu javnost, državne organe, organe državne uprave, nevladine organizacije i druge zainteresovane subjekte, da se uključe u javnu raspravu i dostave primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona.

Primjedbe, predlozi i sugestije dostavljali su se Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera na adresu: Eko-efikasna zgrada, Cetinjski put bb, 81 000 Podgorica, u pisanom obliku putem pošte ili lično, ili u elektronskom obliku na e-mail adresu: jovana.vujacic@mers.gov.me, na Obrascu 4: „Primjedbe, predlozi i sugestije“.

Programom javne rasprave kao način sprovođenja predviđeno je dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija.

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Tamara Đurović, šefica Odsjeka za jonizujuća i nejonizujuća zračenja, nuklearnu i radijacionu sigurnost i bezbjednost
- Jovana Vujačić, konsultantkinja u Odsjeku za jonizujuća i nejonizujuća zračenja, nuklearnu i radijacionu sigurnost i bezbjednost u Direkciji za unapređenje životne sredine

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

U toku trajanja javne rasprave, dostavljena je jedna primjedba, odnosno sugestija na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja, od strane Agencije za zaštitu životne sredine i ista je prihvaćena.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

R. br.	Podnosilac	Primjedba/predlog/sugestija	Status	Odredba	Obrazloženje
1.	Agencija za zaštitu životne sredine	Predlaže se izmjena u članu 10 stav 3 Nacrta zakona, na način da se umjesto važećeg teksta: „troškove rada komisije snosi Agencija“, propiše da „troškove rada komisije snosi podnosilac zahtjeva“.	Prihvaćeno	Član 10 stav 3	Primjedba se prihvata. Tekst odredbe biće korigovan na način da troškove rada komisije snosi podnosilac zahtjeva.

ZAKLJUČAK:

Na Nacrt zakona tokom javne rasprave dostavljena je jedna primjedba i ista je prihvaćena.

U konačnom:

- **Primjedba Agencije za zaštitu životne sredine:** prihvata se, jer se predloženim rješenjem preciznije uređuje način snošenja troškova rada komisije u postupku po zahtjevu, tako da troškove rada komisije snosi podnosilac zahtjeva, a ne Agencija.

MINISTAR
Damjan Čulafić